

VRIENDENLOTERIJ EN HET CONCERTGEBOUW

Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

Ook zo genoten van het concert?

NPO Klassiek brengt het hele jaar door de mooiste concerten, van internationale podia én uit Het Concertgebouw, gewoon bij jou thuis.

npoklassiek.nl

VRIENDENLOTERIJ
ZOMER
CONCERTEN

Woensdag 31 juli 2024

Kleine Zaal 20.00 uur

Eva Gevorgyan, piano

Johannes Brahms 1833-1897

Vier Klavierstücke, op. 119 (1893)

Intermezzo in b: Adagio

Intermezzo in e: Andantino un poco agitato

Intermezzo in C: Grazioso e giocoso

Rhapsodie in Es: Allegro risoluto

Robert Schumann 1810-1856

Carnaval, op. 9 'Scènes mignonnes sur quatre notes' (1834-35)

Prélambule / Pierrot / Arlequin / Valse noble

Eusebius / Florestan / Coquette / Réplique

Sphinxes / Papillons / Lettres dansantes / Chiarina

Chopin / Estrella / Reconnaissance / Pantalon et Colombine

Valse allemande / Paganini / Aveu / Promenade

Pause / Marche des Davidsbundler contre les Philistins

PAUZE

Frédéric Chopin 1810-1849

Nocturne in B, op. 62 nr. 1 (1846)

Polonaise in fis, op. 44 (1841)

Aleksandr Skrjabin 1871-1915

Valse in As, op. 38 (1903)

Maurice Ravel 1875-1937

La valse (1919-20)

ntr:

Dit concert wordt rechtstreeks uitgezonden in het *Avondconcert* op NPO Klassiek.

ZOMERCONCERTEN.NL

HET
CONCERT
GEBOUW

TOELICHTING

De piano was het lievelingsinstrument van de negentiende eeuw. Op de concertpodia zetten zich geregeld vermaarde pianisten aan de vleugel die ook componeerden voor hun eigen instrument. Thuis was de piano een soort statussymbool geworden, waardoor iets van de glans en rijkdom van de grote wereld de huiskamer binnenkwam.

Brahms' oude dag

Dat gebeurde misschien wel via de *Vier Klavierstücke*, op. 119 van Johannes Brahms, die behoren tot de meest geliefde stukken die hij op zijn oude dag nog voor zijn eigen instrument schreef. Hij liet het manuscript het eerst zien aan zijn goede vriendin Clara Schumann. De vroegere virtuositeit is vervlogen en er overheersen melancholie en berusting.

Gemaskerd bal in tonen

Ook voor Brahms' goede vriend en mentor Robert Schumann was de piano zijn eigen instrument. Aan het hier gespeelde *Carnaval*, op. 9 is te zien hoe Schumann hield van virtuoze muziek en van poëzie en vrije fantasie. De zestien korte delen vormen een gemaskerd bal, een bont carnaval, vol persoonlijke visitekaartjes en componistenportretjes van Paganini en Chopin. Maar vooral zijn ze een afspiegeling van Schumanns eigen leven en fantasie.

Poolse poëet van de piano

Frédéric Chopin maakte in brede kring naam met een genre dat hij niet zelf uitvond, maar tot grote verfijning bracht en daardoor eigenlijk op zijn naam zette: de nocturne. Deze 'nachtelijke' kleinoden zijn romantische karakterstukken in een licht melancholieke stijl, met een expressieve melodie boven

gebroken akkoorden. Niet voor niets citeerde men in verband met Chopins nocturnes destijds graag de Franse dichter Alfred de Musset: 'De allerdroevigste liederen zijn de allermooiste.'

Een speciale betekenis voor de vele Poolse bannelingen in Parijs, onder wie Chopin zelf, had de polonaise. Ze was een uiting van verzet tegen de bloedige Russische overheersing in hun vaderland.

Laatromantische miniaturen

Een componist die op de schouders stond van Chopin en Liszt was de Rus Aleksandr Skrjabin, een medestudent van Serge Rachmaninoff aan het Moskouse conservatorium. Hoewel hij met zijn kleine handen niet meer dan een octaaf kon grijpen, ontpopte hij zich als een van de grootste pianovirtuozen van zijn tijd. De *Valse in As*, op. 38 is een mooi voorbeeld van de snel ontvlambare expressieve stijl van Skrjabin; dromerig en virtuoos tegelijk.

Ondergang van de wals

Maurice Ravel's spectaculaire en wereldberoemde *La valse* was oorspronkelijk bedoeld voor een ballet van Serge Diaghilev, maar werd afgewezen en beleefde in 1920 als zelfstandig orkestwerk haar première. Ravel maakte ook een versie voor piano solo. Het stuk had zo'n vijftien jaar in zijn geest kunnen gisten. Ravel had er de geboorte, de bloei en de apotheose van de Weense wals mee willen schilderen, die aan het eind, tijdens een bal aan het keizerlijk hof in Wenen in 1855, wordt meegesleurd in een onontkoombare wervelwind van grimmig toongeweld.

Clemens Romijn

BIOGRAFIE

De twintigjarige Russisch-Georgische pianist **Eva Gevorgyan** is prijswinnaar van meer dan veertig pianoconcoursen en lanceerde haar debuutalbum in 2022. Zij studeerde aan het Tsjaikovski Staatsconservatorium van Moskou bij Natalia Trull, aan de Reina Sofia School of Music in Madrid bij Stanislav Loudenitch en in Italië aan de International Piano Academy 'Lago di Como'. Gevorgyan nam deel aan masterclasses onder leiding van onder anderen Paul Badura-Skoda, Pavel Gililov, Grigory Gruzman, Piotr Paleczny en Boris Petrushansky. Zij trad onder meer op op het Verbier Festival, het International Chopin Festival in Duszynki-Zdrój en het muziekfestival in Perugia. Als solist was zij te horen met het Mariinsky Theater Orchestra, het Dallas Symphony Orchestra en het Russian National Orchestra, waarbij ze samenwerkte met dirigenten als Vladimir Spivakov, Vasily Petrenko en Lawrence Foster. Als finalist van de XVIII International Chopin Piano Competition 2021 ontving ze de prijs voor de jongste vrouwelijke finalist. Geïnspireerd door Rachmaninoffs beroemde uitspraak 'muziek moet rechtstreeks uit het hart komen en alleen tot het hart spreken', hoopt Gevorgyan met haar muziek zoveel mogelijk mensen te raken. In Het Concertgebouw maakt zij vanavond haar debuut.

SUMMARY

This piano recital features music by five composers of the nineteenth and early twentieth centuries. The *Vier Klavierstücke*, op. 119 by Johannes Brahms are among the best-loved of the late pieces, written in his old age for his own instrument. The earlier virtuosity has gone, and melancholy and resignation are the dominant moods. By contrast, Robert Schumann's *Carnaval*, op. 9 is shot through with youthful virtuosity, poetry and imagination. The sixteen short movements form a kind of masked ball, a colourful carnival full of personal references and portraits.

Frédéric Chopin's dreamy nocturnes are among his best-loved pieces; 'nighttime' character pieces in a melancholy style. The Polonaise had a special significance for the many Polish exiles in Paris, among them Chopin himself, as an expression of resistance to the bloody Russian rule in their homeland.

The Russian composer Alexander Skryabin continued the legacy of Chopin and Liszt. The *Waltz*, op. 38 is a fine example of his highly volatile expressive style. Maurice Ravel's spectacular *La valse* paints a picture of the birth, flourishing and apotheosis of the Viennese waltz. At the end of the piece, set at a ball at the imperial court in Vienna in 1855, it gets swept along in an inescapable whirlwind of wild tonal violence.

Translation: Anne Hodgkinson

EN VERDER...

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

CONCERTTIP

za 10/08

20.00 uur
Kleine Zaal

Marie-Ange Nguci speelt kleurrijk programma van Bach tot Ravel

'Een volleerd artiest', schreef *Classica Magazine* over rising star Marie-Ange Nguci. Na haar succesvolle Amsterdamse debuut in 2023 keert ze terug met een uitdagend en kleurrijk programma, van Bachs *Chaconne* tot Chopins *Scherzo nr. 2 en nr. 3*.

